

SADRŽAJ

POGLAVLJE 1

GRAĐA I FUNKCIJA KOŽE

Epidermis	15
Stratum basale	15
Stratum spinosum	16
Stratum granulosum	16
Stratum lucidum	16
Stratum corneum	16
Nekeratinocitne ćelije epidermisa	16
Melanociti	16
Langerhansove ćelije	17
Merkelove ćelije	17
Epidermalno-dermalna granica	18
Lamina lucida	18
Lamina densa	18
Sublamina densa	18
Dermis	18
Papilarni dermis	18
Retikularni dermis	18
Vezivna vlakna	18
Limfni sudovi	19
Krvni sudovi dermisa	19
Limfni sudovi	19
Nervi	19
Adneksi / derivati kože	19
Dlaka	19
Tipovi dlaka	20
Faze rasta dlake	20
Znojne žlijezde	21
Ekrine znojne žlijezde	21
Apokrine / mirisne znojne žlijezde	21
Lojne / sebacealne žlijezde	21
Nokat	21
Hypodermis	22
Funkcije kože	23
Zaštitna funkcija	23
Receptorna funkcija	23
Termoregulatorna funkcija	23
Ekskretorna funkcija	23
Sekretorna funkcija	23
Imunološka funkcija	23

Enzimska funkcija	23
Koža kao ogledalo unutrašnjeg stanja organizma	24
Funkcija mikrobioma kože	24
Estetska i psihološka funkcija	24

POGLAVLJE 2

IMUNOLOŠKI SISTEM KOŽE

Uloga epidermalne barijere	25
Ćelijski imunitet	25
Keratinociti	25
Langerhansove ćelije	25
Limfociti	26
T-limfociti	26
B-limfociti	26
Prirodnoubilački limfociti	26
Mastociti	26
Monociti/makrofagi	27
Antitijela	27
Imunoglobulin M	27
Imunoglobulin G	27
Imunoglobulin A	27
Imunoglobulin D	27
Imunoglobulin E	27
Endotelne ćelije	28
Humoralni imunitet	28
Citokini	28
Sistem komplemenata	28
Eikosanoidi	29
Prostaglandini	29
Adhezivne molekule	29
Kadherini	30
Selektini	30
Superfamilija imunoglobulina	30
Hemokini	30
Neuropeptidi	30
Antimikrobni peptidi	31
Defenzini	31
Katelicidini	31
Lektini	31
Reakcije kožne preosjetljivosti	32
Tip I reakcije	32
Tip II reakcije	32

Tip III reakcije	32
Tip IV reakcije	33
ID reakcija	33

POGLAVLJE 3 EFLORESCENCE

Opis i podjela eflorescenci	35
Lokalizacija	35
Seboroične regije	35
Intertriginozne regije	35
Fotoekspozirane regije.....	35
Inverzna lokalizacija	35
Predilekciona mjesta	35
Veličina	35
Oblik	35
Boja	35
Površina	36
Granica između bolesne i zdrave kože.....	36
Prateći simptomi	36
Podjela eflorescenci	37
Eflorescence u nivou kože / Makula	38
Upalne / inflamatorne makule	38
Vaskularne makule	38
Hiperemične makule.....	38
Purpurične makule / purpura	38
Telangiektatične makule	39
Pigmentne / dishromične makule	39
Eflorescence iznad nivoa kože	40
Papula/čvorić	40
Plak/ploča	40
Vezikula/mjehurić	40
Bula/mjehur	41
Pustula / gnojni mjehurić	41
Cista	41
Urtika	42
Eksudativni eritem / eritema eksudativum	42
Tumor/neoplazija	42
Vegetacije	43
Fima/gomolj	43
Krusta/krasta	43
Tuber/čvor	44
Eshara	44
Skvama/ljuska	44
Keratoza	45
Lihenifikacija	45

Eflorescence ispod nivoa kože	45
Nodus/čvor	45
Ekskorijacija/ogrebotina	46
Erozija	46
Fisura	47
Fistula	47
Vulnus	47
Ragada	47
Ulkus.....	47
Atrofični ožiljak	47
Atrofija	48
Apsces	48
Skleroza/otvrdnuće	48

POGLAVLJE 4 HISTOPATOLOGIJA KOŽE

Osnovni histopatološki termini	49
Hiperkeratoza	49
Akantoza	49
Hipogranuloza	49
Agranuloza	49
Hipergranuloza.....	49
Vakuolarna degeneracija	49
Hiperplazija	50
Hipertrofija	50
Akantoliza	50
Spongioza.....	50
Balonska degeneracija	50
Spongiformna pustula Kogoj.....	50
Diskeratoza	50
Atrofija	51
Fibroza.....	51
Skleroza	51
Epidermotropizam	51

POGLAVLJE 5 DIJAGNOSTIČKE METODE U DERMATOLOGIJI

Opšte dijagnostičke metode	52
Anamneza	52
Lična anamneza	52
Porodična anamneza	52
Anamneza o trenutnoj bolesti	52
Dermatološki nalaz	52
Opšti status	53
Pomoćne dijagnostičke metode	53
Dermoskopija	53

Posmatranje kože lupom	54	antigeni / ENA test	62
Pregled Woodovom lampom	54	Određivanje komplementa i frakcija	
Vitropresija	54	komplementa	62
Tzanckov test.....	55	Dijagnostika alergijskih oboljenja	63
Ispitivanje senzibiliteta kože	55	Testovi za dokazivanje rane	
Ispitivanje lokalne temperature		preosjetljivosti	63
kože	55	Skarifikacioni test	63
Kožni dijagnostički znaci i fenomeni	55	Prik test.....	63
Darierov znak.....	55	Intradermalni test	64
Fenomen Nikolskog	55	Testovi za dokazivanje kasne	
Dimpleov znak / znak „jamice”	55	preosjetljivosti	65
Znak stearinske svijeće	56	Epikutani test	65
Fenomen voštane mrlje	56	Modifikacije epikutanog testa	66
Köbnerov fenomen.....	56	Atopijski <i>patch</i> test	66
Auspitzov fenomen.....	56	Foto <i>patch</i> test	66
Dijagnostika gljivičnih oboljenja	56	Fotoprovokacioni test	66
Direktni mikroskopski preparat	56	Fizikalni testovi	66
Ispitivanje u Woodovom svjetlu	56	Test na dermografizam	66
Kultivacija gljiva	57	Test na hladno	66
Antimikogram	57	Test na toplo.....	66
Dijagnostika bakterijskih oboljenja	58	Test na holinergijsku urtikariju	67
Direktna bakterijska dijagnostika .	58	Test na pritisak.....	67
Indirektna bakteriološka		Alergološki testovi <i>in vitro</i>	67
dijagnostika / serološke analize ...	58	Ukupni IgE	67
Dijagnostika virusnih oboljenja	58	Specifični IgE	67
Ćelijske kulture	59	Eozinofilija	68
Elektronska mikroskopija	59	Test indirektno degranulacije	
Detekcija virusnog antigena.....	59	bazofila / Schellyev test.....	68
Detekcija virusnog genoma	59	Test blastne transformacije	
Serološke virusološke tehnike	59	limfocita	68
Dijagnostika parazitarnih oboljenja	59	Ćelijski alergen stimulirajući	
Dijagnostika bolesti dlake	60	ELISA test	68
Trihogram	60	POGLAVLJE 6	
Klasični trihogram	60	LOKALNA TERAPIJA	
Digitalni trihogram	60	Podloge	69
Test povlačenjem	60	Solucije/tečnosti.....	69
Imunofluorescentna dijagnostika	61	Prašci	69
Indirektna imunofluorescencija / IIF .	61	Podloge za masti	69
Direktna imunofluorescencija / DIF ..	61	Tečni puder / Mixture agitanda	70
Komplement-vezana indirektna		Paste.....	70
imunofluorescencija / K-IIF	61	Emulzije.....	70
Direktna i indirektna		Losioni	70
imunofluorescentna split skin		Kreme	70
tehnika / DIF-SS i IIF-SS	62	Gelovi.....	70
Antinuklearna antitijela / ANA.....	62	Medicinski sapuni	70
Ekstraktibilni nuklearni			

Načini primjene lokalne terapije	71	Imunostimulatori	91
Orošavanje	71	Imunosupresivi	91
Kupke	71	Sistemske kortikosteroidi	92
Obloge	71	Metotreksat	95
Vlažni povoji	71	Citostatici	96
Intraleziona terapija	72	Ciklosporin	96
Načini izrade lokalnih lijekova	72	Azatioprin.....	97
Gotovi / fabrički preparati	72	Mikofenolat mofetil	98
Magistralni pripravci	72	Biološki lijekovi	99
Galenski lijekovi	72	Biološki slični lijekovi / biosimilar	100
Farmakodinamske grupe lokalnih preparata	73	Novi lijekovi malih molekula	100
Lokalni kortikosteroidi / glukokortikoidi	75	Inhibitori fosfodiesteraze 4	101
Problemi vezani za korištenje lokalnih kortikosteroida	78	JAK-STAT inhibitori	101
 		POGLAVLJE 8	
POGLAVLJE 7		FOTOTERAPIJA	
SISTEMSKA TERAPIJA		Fototerapija ultravioletnim zracima ...	102
Antihistaminici	79	UVB fototerapija	102
H1 antihistaminici	79	Fotohemoterapija / PUVA terapija ...	103
H2 antihistaminici	81	Parcijalna UV fototerapija	104
Antimikrobni lijekovi	81	Terapija polarizovanim svjetlom	104
Antibiotici	81	Fotodinamska terapija	105
Metronidazol	81	Hromoterapija	105
Diaminodifenilsulfon/Dapson.....	82	Plavo svjetlo	105
Antimikotici	83	Crveno svjetlo	105
Flukonazol.....	83	Zeleno svjetlo	105
Itrakonazol	84	Ekstrakorporalna fotoforeza	106
Ketokonazol	85	Laseroterapija	106
Terbinafin.....	85	Radioterapija	107
Grizeofulvin	85	Terapija brzim elektronima	107
Nistatin	86	 	
Antivirotski	86	POGLAVLJE 9	
Aciklovir.....	86	DERMATOHIRURGIJA	
Famciklovir.....	87	Ekskohleacija	108
Valaciklovir	87	Incizija	108
Foskarnet	87	Biopsija	108
Antimalarijski	87	Površna biopsija	108
Retinoidi	89	Inciziona biopsija	109
Izotretinoin	90	Eksciziona biopsija	109
Alitretinoin	91	Punch biopsija	109
Acitretin	91	Elektrohirurgija	109
Beksaroten	91	Elektrokoagulacija	110
Imunomodulatori	91	Elektrodisekacija i elektrofulguracija	110

Termokauterizacija	110	Njega aksilarne regije	122
Elektrotomija	110	Njega stopala	123
Radiotalasna hirurgija	110	Njega intimne regije	123
Jontoforeza	110	Njega dječje kože	124
Kriohirurgija / krioterapija	111	Njega atopijske dječje kože.....	125
Mikrografska hirurgija Mohs	112	LITERATURA	126
Dermoabrazija	112	SKRAĆENICE	128

POGLAVLJE 10 KOŽA I SUNCE

Fototipovi kože	113
Fototip I	113
Fototip II.....	113
Fototip III	113
Fototip IV	113
Fototip V	114
Fototip VI	114
Podjela sunčevog spektra	114
UVC zrake	114
UVB zrake	114
UVA zrake	114
Zaštita kože od sunca	115
Vrijeme i mjesto izlaganja suncu.....	115
Korištenje zaštitne odjeće, pokrivala za glavu i naočala.....	115
Pravilna upotreba lokalnih fotoprotektivnih sredstava.....	115
Mineralni filtri.....	116
Hemijski filtri	116
Oralna fotoprotekcija	117

POGLAVLJE 11 OSNOVE PRANJA I NJEGE KOŽE

Pranje i čišćenje kože	118
Istorija sapuna	118
Tečni sapuni / sindeti	120
Tipovi kože	120
Normalna koža	120
Masna koža	121
Suva koža	121
Mješoviti tip kože	121
Osjetljiva koža	122
Dijelovi tijela koji zahtijevaju posebnu njegu	122
Njega kože ruku	122